

PLA D'ACTIVITAT DOCENT 20852 Organització Industrial

Titulació/Estudi: Grau en Economia

Curs: tercer

Trimestre: segon

Nombre de crèdits ECTS: 5

Hores de dedicació de l'estudiant: 125

Llengua de docència: català

Professor: Michael Schreibweis

1 Presentació

L'assignatura *Organització Industrial* presenta, a nivell intermedi, els conceptes, models formals i principals resultats de la teoria del funcionament d'un mercat i la seva avaluació normativa quan només hi interactuen poques empreses. L'enfocament és estrictament parcial: l'anàlisi es centra en un sol mercat i abstreu les interdependències existents amb altres mercats. Atès que només hi ha pocs participants, les empreses no prenen el preu com a donat de manera exògena, sense tenir en compte l'impacte que tenen les pròpies decisions en les variables agregades, com en el model de competència perfecta. Les empreses són conscients que una expansió de la pròpia producció implicarà un augment de l'oferta de mercat i, per tant, les unitats addicionals ja no es podran vendre al preu actual. En totes les estructures de mercat, tret del monopoli, aquest fet implica una complicació substancial de l'anàlisi: quan les accions individuals de totes les empreses tenen un efecte perceptible sobre les variables agregades, el benefici d'una empresa determinada no només depèn de les decisions pròpies, sinó que també depèn de les reaccions de totes les empreses rivals a aquestes decisions pròpies. Aquest fenomen anomenat interdependència estratègica requereix conceptes diferents d'equilibri de mercat basats en la teoria de jocs. També s'estudiarà com el comportament estratègic de les empreses influeix sobre el benestar dels consumidors.

2 Programa

Setmana 1 Introducció a l'organització industrial. Un resum de la història de les doctrines.

Setmana 2 Teoria positiva i normativa del monopoli.

- Motta (2004), apartat 8.2.1; Tirole (1988), apartat 1.1.1

Setmana 3 Monopoli multiproducte.

- Motta (2004), apartats 8.2.2; Tirole (1988), apartats 1.1.2

Setmana 4 Discriminació de preus.

- Motta (2004), apartats 7.4.2.1–7.4.2.2; Tirole (1988), apartats 3.1; 3.2.1–3.2.2

Setmana 5 Jocs simultanis d'informació completa i l'equilibri de Nash.

- Motta (2004), apartat 8.3.1; Tirole (1988), apartats 11.1–11.2; Pérez, Jimeno, Cerdà (2004), capítol 2

Seminari 1 Monopolis de béns duradors: flexibilitat versus compromís.

- Tirole (1988), apartats 1.1.3 i 1.5.2

Setmana 6 Competència oligopolística en quantitats: el model de Cournot. La competència oligopolística en preus: el model de Bertrand. Un model de diferenciació de productes amb una comparació entre la competència en preus i en quantitats.

- Motta (2004), apartat 8.4.1.2; Tirole (1988), apartat 5.4
- Motta (2004), apartat 8.4.1.1; Tirole (1988), apartat 5.1
- Singh i Vives (1984)

Seminari 2 Doble marginalització.

- Motta (2004), apartats 4.5.3 i 6.2.1; Tirole (1988), apartat 4.2.2

Setmana 7 Diferenciació de producte: el model de Hotelling.

- Tirole (1988), apartat 7.1

Seminari 3 El model de Bertrand amb restriccions de capacitat.

- Motta (2004), apartat 8.4.1.1; Tirole (1988), apartats 5.2–5.3

Setmana 8 Jocs seqüencials d'informació completa i l'equilibri de Nash perfecte en subjocs. Jocs repetits amb competència en preus. Collusió.

- Motta (2004), apartat 8.3.2; Tirole (1988), apartat 11.3; Pérez et al. (2004), capítol 4
- Motta (2004), apartat 8.4.3; Tirole (1988), apartat 6.3

Seminari 4 Diferenciació vertical de producte.

- Tirole (1988), apartats 2.1.1 i 7.5.1

Setmana 9 Concentració industrial i competència en el mercat: fusions horitzontals.

- Motta (2004), apartat 5.2

Seminari 5 Factors que afecten la sostenibilitat d'acords col·lusoris.

- Motta (2004), apartat 4.2.5.2

Setmana 10 Polítiques de preus depredadores. Inversions estratègiques.

- Motta (2004), apartat 8.5.1, Tirole (1988), apartat 8.2
- Fumagalli i Motta (2009)

Seminari 6 Anàlisi normativa de fusions horitzontals: efectes anticompetitius i guanys d'eficiència productiva

- Motta (2004), apartat 7.2.3.1–7.2.3.2

3 Organització didàctica

El curs està organitzat en 10 sessions teòriques i 6 seminaris. Les sessions teòriques consisteixen en classes magistrals on es presentarà la part teòrica principal del curs. Els seminaris s'utilitzaran per a ampliar el material, així com per a repassar i practicar temes tractats en les sessions teòriques. L'esquema preliminar del curs detallat a dalt conté les fonts bibliogràfiques bàsiques per als seminaris. Cal llegir amb cura el material assenyalat abans del seminari i participar activament en la discussió. A banda de les sessions teòriques i dels seminaris, cada setmana es penjarà una llista d'exercicis a l'Aula Global. Dues de les llistes d'exercicis (les llistes 5 i 9) han de ser entregades a les corresponents sessions teòriques dels divendres. Aquestes dues llistes d'exercicis s'han de fer individualment i han de ser ben argumentades.

4 Objectius

El curs té per objectiu assolir un coneixement adequat d'un conjunt de temes que pertanyen al nucli de la teoria de l'organització industrial. Pel que fa a les competències específiques, els estudiants que cursin aquesta assignatura desenvoluparan:

1. la comprensió dels conceptes, mètodes i resultats del temari, més concretament,
2. la identificació, exposició i resolució de problemes relacionats amb el funcionament dels mercats amb pocs participants;
3. la capacitat d'entendre i utilitzar models econòmics que representin o descriguin adequadament un fenomen, un objecte o un procés de les activitats econòmiques, aquí sobretot
4. la capacitat de relacionar el fenomen d'interacció estratègica i els diferents règims de competència amb les estructures de mercat i els resultats econòmics que se'n deriven;

5. habilitats bàsiques de recerca (cerca d'informació per tal d'ampliar coneixements).

Més generalment, el conjunt de diferents mètodes de treball i la combinació de classes magistrals amb la preparació autònoma i sota responsabilitat pròpia, individualment o en grup, de temes relacionats té els objectius de fomentar:

1. la capacitat de treball individual (lectura dels materials de l'assignatura, solució dels exercicis, recerca empírica, etc.) tal com
2. la flexibilitat del punt de vista i l'adaptabilitat al treball en grup i la participació activa a les classes (saber intervenir, saber escoltar, capacitat de comunicació oral i escrita),
3. la capacitat de trobar informació de forma independent per aprofundir el coneixement sobre els temes introduïts a classe i, de manera relacionada,
4. la comprensió i l'anàlisi de la realitat econòmica reflectida en els mitjans de comunicació,
5. la capacitat d'aplicar els coneixements a la pràctica, de relacionar els resultats dels models formals tractats a classe amb la resolució de casos pràctics i anàlisi de l'actualitat,
6. la capacitat de qüestionar, d'anàlisi i de síntesi,
7. la identificació de relacions sistemàtiques i possiblement conflictives a la realitat, la seva traducció al llenguatge científic i el seu tractament rigorós fent servir els mètodes que ofereixen les ciències socials.

5 Avaluació

Els criteris d'avaluació de l'assignatura són els 3 elements següents:

- Examen final (70%)
- Dues llistes d'exercicis avaluades (15%)
- Assistència i participació als seminaris (15%)

En qualsevol cas, per a aprovar l'assignatura es requerirà una nota mínima a l'examen final de 3,5 sobre 10.

6 Bibliografia

- [1] Armstrong, M. 2006. Competition in Two-Sided Markets. *RAND Journal of Economics* 37:668–691
- [2] Fumagalli, C., M. Motta. 2009. *A simple theory of predation*, CEPR Discussion Paper 7372
- [3] Motta, M. 2004. *Competition Policy: Theory and Practice*. Cambridge: Cambridge University Press
- [4] Pérez, J., J.L. Jimeno, E. Cerdà. 2004. *Teoría de Juegos*. Madrid: Pearson Prentice Hall
- [5] Singh, N., X. Vives. 1984. Price and quantity competition in a differentiated duopoly. *RAND Journal of Economics* 15:546–54
- [6] Tirole, J. 1988. *The Theory of Industrial Organization*, Cambridge: MIT Press